

Zdravlje u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji

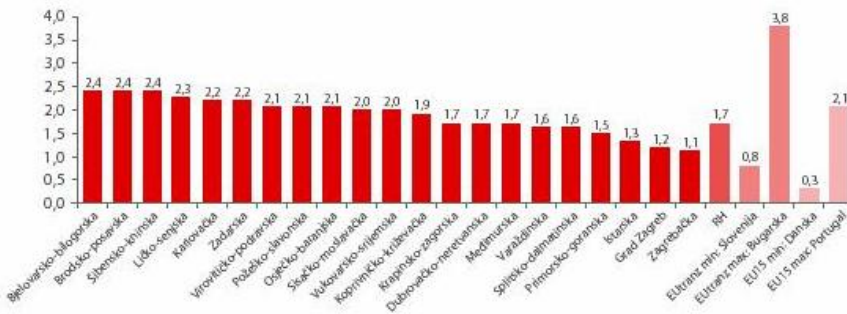
Kvaliteta života u BBŽ

Ivana Ceronja

Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije

UNDP (United Nations Development Programme) je proveo prvo usporedno istraživanje o kvaliteti života građana Hrvatske u odnosu na građane ostalih 27 zemalja Europske unije. Gotovo 9000 građana iz svih krajeva Hrvatske sudjelovalo je u anketi koju je UNDP proveo 2006. godine i odgovorilo na pitanja o percepciji kvalitete vlastitog života: ekonomske situacije svog kućanstva, kvalitete stanovanja, zaposlenja i obrazovanja. Ovim istraživanjem po prvi puta prikupljeni su podaci reprezentativni na razini županija, tako da istraživanje, osim na postojeće razlike među zemljama proširene EU, ukazuje i na razlike unutar Hrvatske. Područja života u kojima Hrvatska zaostaje za prosjekom EU zemalja su prije svega zadovoljstvo vlastitim obrazovanjem i kvalitetom zaposlenja, a zatim i prevladavajući osjećaj dezorijentiranosti i otuđenosti u društvu te izrazito visoka percepcija napetosti između društvenih skupina, posebice između bogatih i siromašnih koju uočava visokih 62% ili gotovo dvije trećine građana Hrvatske. Rezultati ne predstavljaju crno-bijelu sliku. Hrvatska stoji relativno dobro u odnosu na druge europske zemlje po pitanju siromaštva, BDP-a po glavi stanovnika i socijalne zaštite. S druge strane, istraživanje je ukazalo na izražene regionalne razlike, pa su neke županije u trostruko ili šesterostruko povoljnijem položaju.

Slika 1. Prosječna razina deprivacije po županijama

Prosječan broj pokazatelja koje si ispitanici ne mogu priuštiti na listi od 6 pokazatelja životnog standarda: održavati kuću/stan odgovarajuće toplim; platiti jednotjedni godišnji od mor izvan kuće; zamijeniti bilo koji istrošeni namještaj; imati obrok s mesom ili ribom svaki drugi dan ako želi; kupiti novu umjesto rabljene odjeće; pozvati prijatelje ili obitelj na obrok/piće barem jednom mjesečno.

Izvor: Fahey 2004, EQLS 2003, UNDP 2006

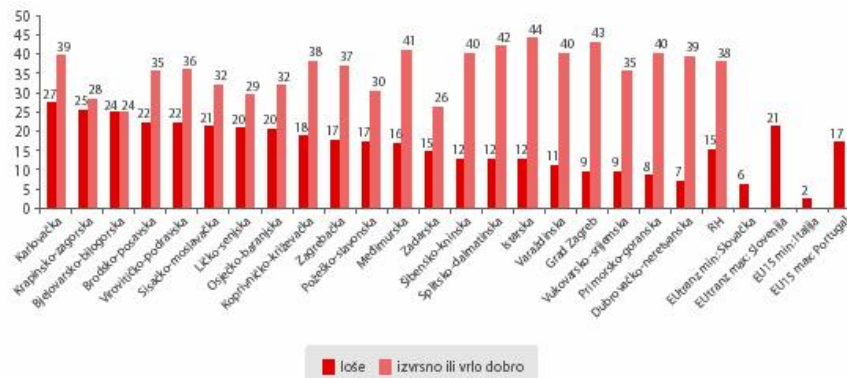
Građani BBŽ su u nepovoljnoj poziciji po mnogim pokazateljima.

Građani u Bjelovarsko-bilogorskoj, Brodsko-posavskoj i Šibensko-kninskoj županiji imaju najvišu razinu deprivacije (ne mogu si u prosjeku priuštiti 2,4 od 6 pokazatelja), dok su u najpovoljnijoj poziciji u ovom pogledu građani u Zagrebačkoj županiji, Gradu Zagrebu i Istarskoj županiji (prosječna razina deprivacije od 1,1-1,3). Prosječna razina deprivacije u siromašnijim hrvatskim županijama slična je prosječnoj razini deprivacije u zemljama EU10, dok je prosječna razina deprivacije u bogatijim županijama blizu prosjeka za EU25.

Analiza prosječnog zadovoljstva stambenim uvjetima po županijama pokazuje da su najmanje zadovoljni stanovanjem građani u Bjelovarsko-bilogorskoj i Šibensko-kninskoj županiji, a najzadovoljniji u Koprivničko-križevačkoj županiji, Gradu Zagrebu i Istarskoj županiji. Po pitanju zadovoljstva obiteljskim i društvenim životom ističu se stanovnici BBŽ koji iskazuju najveće nezadovoljstvo, kako u Hrvatskoj tako i među ostalim europskim zemljama.

Da bi istražili kako građani po županijama percipiraju sigurnost susjedstva ili lokalne zajednice u kojoj žive, postavljeno im je pitanje o tome koliko je noću sigurno hodati u njihovu susjedstvu (odgovori su bili: vrlo sigurno, donekle sigurno, donekle nesigurno i vrlo nesigurno). Tako je najviše građana u Gradu Zagrebu (24%) te u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (23%) izjavilo da se osjeća nesigurno (donekle ili vrlo) dok noću prolaze svojim susjedstvom.

Slika 2. Samoprocjena zdravlja po županijama (%)

Najmanji je udio ispitanika koji ocjenjuju zdravlje izvrsnim ili vrlo dobrim u BBŽ - čak 83% manje nego u Istarskoj županiji u kojoj je najviše građana s izvrsnim/vrlo dobrim zdravljem.

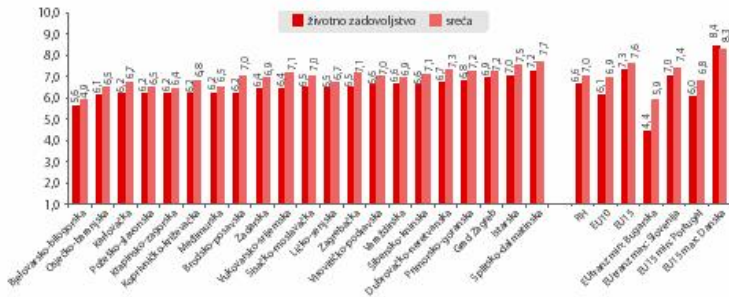
Općenito, postoji visok stupanj nepovjerenja u zdravstveni sustav među hrvatskim građanima (45% njih ima vrlo malo ili nimalo povjerenja). U Primorsko-goranskoj i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji čak 60% ispitanika pokazuje iznimno malo povjerenja u

zdravstveni sustav. Ispitanici iz BBŽ imaju puno problema u pristupu zdravstvenim uslugama, lošije vrednuju kvalitetu usluga i imaju malo povjerenja u zdravstveni sustav.

Procjena životnog zadovoljstva i osjećaj sreće najsnažnije su povezani s visinom dohotka i stupnjem obrazovanja. Trećina građana Hrvatske nije zadovoljna svojim životnim standardom jer ima poteškoće u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba.

Značajno odstupanje primjetno je u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji gdje je najmanji udio zadovoljnih i sretnih ispitanika, dok je u Splitsko-dalmatinskoj taj udio najveći. Usprkos ekonomskim teškoćama, razina optimizma i očekivanja od budućnosti u Hrvatskoj je među najvišima u Europi, viši je samo u skandinavskim zemljama.

Slika 3. Procjena zadovoljstva vlastitim životom na ljestvici od 1 (vrlo nezadovoljan) do 10 (vrlo zadovoljan) i osjećaja sreće od 1 (vrlo nesretan) do 10 (vrlo sretan) po županijama RH i usporedba s odabranim EU zemljama

Unatoč rastu individualizma obitelj još uvijek ima vrlo važnu ulogu te je još uvijek važan izvor podrške kako u Hrvatskoj tako i u zemljama EU. Tako se ispitanici u većini slučajeva za pomoć najčešće obraćaju članovima obitelji, a tek onda prijateljima odnosno nekom drugom. Ispitanici u Hrvatskoj nešto rjeđe mogu računati na potporu obitelji ako im je potrebna financijska pomoć, no to je vjerojatno više rezultat opće ekonomske situacije nego nedostatka želje za pomoći. Iskače Bjelovarsko-bilogorska županija sa slabije razvijenim obrascima podrške i društvenosti, ali i s najjače izraženim nezadovoljstvom obiteljskim i društvenim životom.

Izvor: Quality of Life in Croatia: Key Findings from National Research - Executive Summary
www.undp.hr

Kontakt:
 Ivana Ceronja, dr.med,specijalizant javnog zdravstva
 Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije
 Matice hrvatske 15, Bjelovar
 Služba za javno zdravstvo i socijalnu medicinu
 e-mail: iceronja@gmail.com
 GSM: 095 8122399